GAZETA KRAKOWSKA

Prenumerata na zwyczaynym papierze złp. 12, na francuzkim złp. 15.

N^ER 57.

Pojedynczy numer na zwyczaynym papierze gr. 10.

SOBOTA DNIA 4 WRZEŚNIA 1830 ROKU.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na O° Reaumira.

Dzien godzina		Barometr na O° r.	Therm:	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
3.	7	27 6, 217	+ 8. 8	100		pochmurno	
	12	,, 5, 203	+17. 6	85	Połn: ws średni	chmury	
	3	,, 4, 442	+19. 1	86	połn: za. mocny	,, ,,	
	9	,, 3, 830	+11. 6	96	,, słaby	pogoda z chmur:	

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Kraków 4 *września*. — Bezimienna osoba, wzruszona losem nieszczęśliwych wdów i sierot mularzy, przysłała dziś do Redakcyi Gazety złp. 6 gr. 20 — z listem tey treści: " Rozczulony wstawieniem się Pawełka, składam tę szczupłą ofiarę, na rzecz nieszczęśliwych wdów i sierot, wzywając Redakcyą, aby z niey przyzwoity użytek był zrobiony.,, — Redakcya przesłała natychmiast rzeczoną kwotę do Dyrekcyi Policyi.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

Paryż 23 *sierpnia*. — Postanowieniem królewskiem w Monitorze z dnia dzisieyszego umieszczonem, następujący jenerałowie (z dawney szlachty) przestaią od 1 września r. b. należyć do czynney służby:

Jenerałowie porucznicy, noszący tytuły gubernatorów dywizyi woyskowych: 1) Xiąże Damas-Crux; 2) Hr. Etienne de Durfort; 3) Xiąże d'Aumont; 4) Margr. d'Autichamp; 5) Xiąże Gramont; 6) Baron Canuel; 7) Hr. Despinoy; 8) Xiąże de la Tremouille; 9) Margr. de Coutarotel; 10) Hr. Karol d'Autichamp; 11) Baron Damas; 12) Vicehr: Donadieu; 13) Vicehr: Lacroix; 14) Xiąże de Mouchy; 15) Margr. Clermont-Tonnere; 16) Hr. d'Andigne; 17) Xiąże Sabran; 18) Hr. Vittré; 19) Xiąże d'Avaray; 20) Baron Mallet; 21) Kawaler Caillebot de Lasalle; 22) Xiąże Croix-Sobre, tudzież 59 marszałków polnych.

Wszyscy ci Jenerałowie, skoro pozostaną we Francyi, pobierać będą pensyą odstawkową, i nieutracą prawa do pobierania wysłużoney.

Zapewniają tu, że król angielski ofiarował ze swey szkatułki 200, a minister Peel 50 funtów szterlingów, do składki na rzecz wdów i sierot poległych w dniu 27. 28 i 29 Paryżan.

Szczęśliwym trafem w okolicy Angers 20 razem podpalaczów schwytano. Wieśniak powracający z polowania, dostrzegł małego

chłopca, który zatloną chupkę pod strzechę ukradkiem wsuwał. Uchwycił więc małego łotra za garło, i pogroził iż go zadusi, jeżeli mu natychmiast niewyda swoich wspólników. Przestraszony podpalacz, uczynił to bez oporu. Spodziewać się zatem należy, iż pochwycenie razem tylu zbrodniarzy, wyjaśni teraz niedościgłą dotąd przyczynę podpaleń, wspominanych już tyle razy w pismach publicznych. —

Panteon z dawnym swoim napisem: "*Oyczyzna wielkim Mężom*,, równie jak Świątynia chwały, przywrócone zostaną. Oba te zakłady znaydowały się w kościołach S. Genowefy i S. Magdaleny. Pierwszy z nich jest już tym końcem zamknięty.

Madryt 10 *sierpnia*. — Od początku tego miesiąca przybiegają tu jeden za drugim nadzwyczayni gońcy. Zdarzenia w Paryżu sprawiły tu naywiększą radość, wszelako panuje przytém wielka cisza. — Listy z Francyi z politycznemi wiadomościami nie są wcale do Hiszpanii wpuszczane, równie jak gazeta bajońska. — Powszechne zachodzi tu mniemanie, że nastąpi zmiana ministrów, którą P. Ugarte nayusilniey popiera. Officerom oddalonym ze służby za polityczne mniemania, rozkazano opuścić Madryt. — Gazeta codzienna francuzka donosi z Madrytu pod dniem 10 b. m. z prywatnego listu: "Wszyscy ministrowie znaydują się w rezydencyi królewskiey San Ildefonso. Kilka półkow milicyi po prowincyach, odebrały rozkaz stawienia się pod bronią. Mówią, że cała milicya, wynosząca przeszło 40,000 ludzi, uzbrojona zostanie. Królowa bardzo jest pomieszana wiadomością o wypadkach z tamtey strony Pirenaów, krol zaś okazuje się dość spokoynym. — Inne dzienniki także z prywatnych listów pod powyższą datą, głoszą co następuje: "Rząd nasz, odbiera ciągle przez nadzwyczaynych gońców ze wszystkich części kraju wiadomości o zachodzących wielkich poruszeniach, które mogą bydź poprzednikami większych zdarzeń. Goniec andaluzyjski w drodze zatrzymany został. — W prowincyi la Mancha formują się stronnictwa; Walencya nie jest także spokoyna, a w Katalonii oczekują tylko na przybycie jenerała Miny, dla uskutecznienia planu ogólnego rokoszu. — Przybycie francuzkiego okrętu pod tróykolorową banderą, zrządziło w Barcelonie nadspodziewane poruszenie; lud zgromadzał się kupami, a władze nieśmiały go rozpędzać gwałtem. — Liczne tłumy rokoszanów przebiegają Nawarrę i prowincye baskie. — Zembrano złożył ministerstwo wojenne, z powodu, jak mówią, że zna dokładnie ducha woysk, a na gwardyach krolewskich nic niemoże polegać, ponieważ ich dowództwo powierzone jest młokosom.

Londyn 21 *sierpnia*. — Gazeta *Globe* wyraża: "Naypierwszą pocztą oczekuiemy ważnych wiadomości z Hiszpanii. Chociaż przychodzącym tu z Francyi wieściom nie dajemy zupełnie wiary; znany atoli stan pirenejskiego półwyspu, aż nadto przekonywa: że gabinet nasz, z szczególnieyszą niecierpliwością oczekuie potwierdzenia lub odwołania tych wieści. Zachodzi tu uderzaiąca okoliczność, że obligacye stanowe podnoszą się za każdą wiadomością o rewolucyi w Hiszpanii, a spadają znowu, gdy się takowa niesprawdza.,,

Na zgromadzeniu d. 17 b. m. w gospodzie Tavern, pod prezydencyą P. Warburton, mieszkańcy Londynu uchwalili następuiący adres do mieszkańców Paryża: W walce o swobody wasze, potykaliście się walecznie i odnieśliście zwycięztwo! Winszuiemy wam z całego serca. Dzieje świata mało podobnych czynów wykazuią; karta ich nie wskaże

potomności pomyślniejszego czynu nad wasza rewolucyą. Prosimy Boga, ażeby te swobody i ustawy któreście odzyskali, wiecznemi u was były, i ażeby pod świętą ich tarczą panował powszechny pokóy i szczęśliwość. Pragnąc u podnożka ołtarza niepodległości pogrzebać wszelki ślad kłótni i rozjątrzenia, wyznaiemy to nayuroczysciey, że sprawa jey cały rodzay ludzki wspólnie obchodzi.,,

Wczoraysza gazeta *Times* wyraża: Rozchodzi się mniemanie, że zagraniczne dwory za nadto długo ociągaią się względem uznania nowego porządku rzeczy we Francyi; lecz urzędowe wiadomości o ostatnich zdarzeniach we Francyi żadnemu z dworów nie były jeszcze udzielone, a tak nie mogły zawcześnie wydać swoich oświadczeń. Anglia da innym kraiom przykład przyjacielskiego porozumienia z Francyą, i sądziemy, że przybycie króla Karola do naszego kraju nie zmieni wcale tego postanowienia. — Jakoż zdaie się, ż rząd niczego bardziey się nie obawia, jak nowych intryg podczas powtórnego bawienia Burbonów w Anglii, i dla tego radzi im, aby nie długo w niey bawili.

" Xiążę Wellington (wyraża dziennik dworski) upoważnił swych przyiacioł do zbijania pogłoski, jakoby w przód, nim wyroki z d. 25 lipca we Francyi wydane zostały, pisać miał do xcia Polinaka, ażeby go utwierdzić w tém przedsięwzięciu. Dodać tu oprócz tego możemy, iż xżę Wellingon dalek m był od tego, aby miał zachęcać pierwszego ministra Francyi do przeciwnego ustawie postępowania, owszem oświadczał różnemi czasy posłowi francuzkiemu, ubolewanie swoie nad stanem rzeczy we Francyi, i życzył, ażeby się niebawem łagodnieyszey chwycono drogi.

Jenerał Mina odjechał ztąd do Paryża, dla utworzenia band, z któremi zamyśla wtargnąć do Katalonii. Król Francuzów miał wydać rozkaz, aby wszystkim wychodniom portugalskim i hiszpańskim, wolno było w całey Francyi przebywać.

Z Vera-Cruz donoszą pod d. 21 że woysko rządowe pobite zostało od woysk Guerrera i Minez. Gazeta rządowa mexykańska, nic o tem nie donosi, ale to jest rzecz pewna.

Lizbona 31 *lipca*. — Od zaburzenia w pałacu Bomposta, czekających na posłuchanie osób, Don Miguel nieudziela więcey posłuchań. Pojutrze udać się ma do Caldas. Hr. Queluz przybył tu wczoray z wygnania swego do Alfeite. Podczas wczorayszych nieszporów, zapewne z powodu dzisieyszey uroczystości S. Ignacego, jezuici francuzcy zapowiedzieli na kazaniu, że w krótce przybędzie tu cnotliwy poseł N. króla francuzkiego, i w nieśli modlitwy za xcia Poliniaka i jego kollegów. — Skutek przeciwnie okazał.

Bruxella *d.* 18 *sierpnia*. — Rząd posłał rozkazy do władz portowych i gubernatorów prowincyi, w których znayduią się porty, aby woienne i kupieckie francuzkie okręty, pod trókolorowemi banderami w puszczali bez przeszkody, a znayduiącym się już w portach, nie zabraniali ich zawdziewać.

Włochy 6 *sierpnia*. — Niepewne i sprzeczne pogłoski rozchodziły się w Medyolanie. Trzy dni niemiano żadnych wiadomości. Listy były z poczty zabierane. Nakoniec przybyli z Francyi podróżni, którzy słuszną przyczynę tego obiawili. Wielu włoskich mieszkańców żądało paszportów do Francyi, ale nie wszyscy je otrzymali. Policya w Medyolanie jest nader surowa. Do wielu xiążąt włoskich powysełano nadzwyczaynych gońców. (*Gazeta Berlińska Fossa.*)

Moguncya 17 *sierpnia*. — Osoby wyższych towarzystw tego tu są mniemania, iż jeśli sami Francuzi nie dadzą powodu, tedy ze strony sprzymierzonych mocarstw nie przyj-

dzie wcale do woyny, lub mieszania się do spraw wewnętrznych Francyi.— Popieraią to mniemanie prywatne udzielenia z Paryża, że nowa dynastya francuzka polegać może na wsparciu Rossyi i Anglii.

Wszystkie nad reńskie twierdze mają bydź w żywność opatrzone, i osady w nich zwiększone; atoli są to tylko środki ostrożności, które nakazuje przezorność, ale niemożna z tąd wnosić o podobieństwie do woyny.

Frankfort *d.* 20 *sierpnia.* — Nadeszłe tu z Hiszpanii wiadomości, zniżyły znacznie kurs papierów. W Madrycie i Bilbao wybuchnąć miały powstania.

DONIESIENIA.

Podpisany upoważniony będąc od wysokiego Dozoru Edukacyjnego, do prowadzenia młodzi od r. 1809, ma honor r. b. uwiadomić szanownych Obywateli, iż ktoby sobie życzył oddać dzieci prywatnie, podpisany usposabia podług przepisów szkolnych w domu do różnych klass, podług żądania.— Nauki odbywać się będą codzień z rana od godziny 8méy do 12téy, a po południu od 2giey do 5tey.— Zaś oddających na pensyą, deklaruie podpisany z wszelkim dozorem, iakiego młodzież wymaga, ugodzenia się za pomierną cenę. — Zamieszkały w ulicy Szewskiey Nro 343.

J. B. *Nauczyciel języka niemieckiego i Pensyi.*

Z polecenia Wys: Kur: Jener: Inst: Naukow: z dnia 4 sierpnia r. b. do Nru 798 wydanego, odbędzie się licytacya publiczna w dniu 6 września r. b. o godzinie 3ciey po południu w kancellaryi przy ulicy grodzkiey pod l. 118, na dostawe różnych effektów dla chorych do Kliniki akademickiey na Wesołą. Licytacya od summy złp. 570 gr. 3 *in minus* rozpocznie się. Pretendenci zechcą się zaopatrzeni w vadium złp. 57, w oznaczone mieysce zgłosić. Warunki przed rozpoczęciem licytacyi odczytane zostaną.

W Krakowie dnia 2 września 1830 r. *Fialkowski* D. D. Akad.

Dnia 7 września r. b. 1830 o godzinie 9tey z rana w Krakowie przy ulicy Brackiey, pod N. 246/7 sprzedane będą przez publiczną licytacyą prawnie zaięte ruchomości, iako to: kanapy, krzesełka, komody, szafy, landszafty, portrety, zegary stołowe, scienne, lustra, stoiące, wiszące, szkło, porcellana, łyżki, noże, i grabki srebrne, zaś dnia 10 września r. b. 1830 doshód z domu w Krakowie pod N. 246/7 stoiącego, w tymże samym domu o godzinie 9tey z rana podobnież przez publiczną licytacyą, w trzech letnią dzierżawe wypuszczonym zostanie.

O czem chęć kupna i dzierżawy maiących, podpisany komornik po trzykroć przez gazety uwiadomiając, w mieysce i na termin zaprasza.

W Krakowie d. 31 sierpnia 1830 r. Woyciech *Dziarkowski* kom. sąd.

Antoni Neymann examinowany i approbowany dentysta, ma honor zalecić się prze świętney Publiczności, iż tu do Krakowa na krótki czas dla okazania swey zdatności przybył, spodziewając się, że równą tu iak i gdzieindziey odbierze pochwałę.

1) Może on w krótkim czasie wyleczyć szkorbut, przez co zęby się psuią, rodzi zgniliznę w onych i robi wielki ból i nieprzyjemny zapach.
2) Może leczyć zepsute zęby, iako to: wypiekać, plombować, lub zalewać dziurkowatość, robi one świeżemi, białemi, wypędzaiąc całą zgniliznę i nieprzyiemny zapach.
3) Może wyimować zbolałe zęby bardzo łatwym sposobem bez uszkodzenia.
4) Jeżeli kto chce, aby miał zęby wstawione, tedy ręczy, iż moc onych iest odpowiednią naturalnym.
5) Małym dzieciom krzywe maiącym zęby, takowe w krótkim czasie wyprostować potrafi.

Ubogich deklaruie się leczyć bez wszelkiey zapłaty.

Mieszka w domu pod Nrem 1 w Stradomiu przy Krakowie u W. Samelsona.